

Digitális alapfogalmak kislexikona

B

Batch (köteg) – Az automatikus feldolgozás megjelenése programokban és szkennereknél. Ezzel a móddal egyszerre több képet is kijelölhetünk és automatikusan egymás után beszkennelehetünk, illetve tetszőleges munkafolyamatot végrehajthatunk rajtuk.

Bélyegkép (Thumbnail) – Képfájlokhoz tartozó kisebb méretű és felbontású nézőkép, amelyet a programok gyorsabban meg tudnak jeleníteni, mintha a teljes adatállományt kellene feldolgozniuk. Egyes katalógizáló programok saját bélyegképet készítenek azokról a képekről is, amelyek formátuma nem teszi lehetővé a bélyegkép tárolását.

Betűtípus (Font) – A betűtípus azonos stílusban készült betűk, számok és írásjelek összessége (például Garamond). Ezen belül különböztetünk meg különböző stílusokat, mint »kövér» (»bold) vagy »kürzív» (»italic). A számítógépen minden stílushoz külön fontfájl tartozik, de a »vektorgrafikus leírás» módnak köszönhetően egy font használható minden mérethez. A legszélesebb körben használt fontfájl-formátumok a »TrueType, a »PostScript nyelv alapjaira épülő »Type1 és a kettő előnyeiket ötvöző »OpenType. A Type1 és a régebbi rendszereken az OpenType használatához szükséges az »Adobe Type Manager» (»ATM) használata.

Bézier görbe (Path) – A »PostScript lapleíró nyelv» alapja, ívek matematikai le-

írása, ahol a görbe szakait csomópontok és hozzájuk tartozó érintők határozzák meg. Az érintők iránya mellett a hosszuk is fontos a görbe kialakításában.

Bit – Az információ legkisebb egysége, értéke 0 vagy 1 lehet. Nevét az angol binary digit (=kettes számrendszerbeli szám) kifejezésből kapta.

Bit mélység (Bit depth) – lásd »Színmélység

Bitmap – 1.) »Pixeles képbábrázolást alkalmazó fájl(formátum). Az ilyen képet felnagyítva mindig megjelennek a pixelek, a részletek recések, »rágottak» lesznek. 2.) »Színmód; a program 1 bit adatot rendel egy képponthez, így az vagy fekete vagy fehér lehet. Ilyen színmódban dolgoznak a faxok, sok hátránya miatt azonban képfeldolgozásra nem alkalmas.

Bleed – lásd »Kifutó

Blending (összhatás-mód) – Képfeldolgozó programokban két vagy több réteg együttese valamely különleges hatás elérésére. Megtaláljuk itt a hagyományos fényképészeti eljárásokat és a digitális effekteket.

Blooming (túlfolyás) – A videokamerákban és digitális fényképezőgépekben tapasztalható jelenség, amikor a CCD érzékelő egy részét túl sok fény éri. A hagyományos túlexponált képpel szemben itt a környező részekre is kihat a túl sok fény és a terület színe is megváltozik.

Blur (életlenítés) – A különböző homályos szűrő-

kön át készített fényképek digitális előállítására alkalmas módszer. Az eljárás során a »képpontok színét a környezetük átlagával helyettesítik – minél homályosabb képet akarunk, annál nagyobb körben átlagolva. Képfeldolgozó programokban egyéb hatások elérésére – például mesterséges árnyékok elmosódott szélein előállítására – is használják.

BMP (Windows Bitmap) – »Pixeles képfájl-formátum, a Microsoft fejlesztése, a Windows belső képfarmátuma, ezért a legtöbb Windows alatt futó program képes értelmezni és felhasználni. Veszteségmentes tömörített változata az RLE. Előnye, hogy 1-24 bit »színmélységig minden tárolható benne és Windows környezetben univerzális. Hátránya, hogy nem támogatja a CMYK színábrázolást és a kísérő információk (»vágógörbék, »alfacsatornák) használatát, ezért nyomdai felhasználásra nem alkalmas.

Bodytext – lásd »kenyér-szöveg

Brightness (fényerő) – A színek egyik alaptulajdonsága a »HSB rendszer szerint, a »színezet és a »telítettség mellett. A programokban az értéke legtöbbször 0 (fekete) és 255 (fehér) között változik.

Brush (ecset) – A digitális képfeldolgozó és festőprogramokban elterjedt eszköz, ami a hagyományos ecset működését utánozza. Általában beállítható az ecset mérete, alakja és a

festék átlátszósága. Általánosabb értelemben használják a Brush megnevezést minden olyan eszközre a programon belül, amely az egér segítségével közvetlenül képes hatni a képre.

B&W – Fekete-fehér, az angol Black & White rövidítésből. Sokszor az 1 »bit »színmélységű, csak fekete és fehér »képpontokat tartal-

Képbábrázolás 8 biten (szürkeárnyalatos) és 1 biten (fekete-fehér bitmap)

mazó képek jelölésére használják, megkülönböztetve a »szürkeárnyalatosról.

Buffer – lásd »Puffer

Burst – Sorozatfelvétel digitális fényképezőgéppel. Egyes típusok képesek rá, hogy amíg az exponáló gombot lenyomva tartjuk, gyors egymásutánban készítsenek felvételeket. A képek számának a rendelkezésre álló operatív memória szab határt.

Byte – Az információ-mennyiség mértékegysége; 1 byte = 8 »bit. 1 byte-on 256 különböző számérték ábrázolható (0-255), így alkalmas például a »szürkeárnyalatos képek, illetve a színes képek színösszetevőinek jellemzésére.

■ Jakab Zsolt
jakab@fontolo.hu